

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

50

Brno 2009

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 50
Volume 50

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozlowski,
Alexander Ruttka, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Fotografie levalloiského hrotu nalezeného při výzkumu paleolitické lo-
kality Tvarožná-Za školou. Srov. studii P. Škrdly a kol. obr. 5:1. Foto
J. Špaček.

*A foto of the Levallois point found in the Paleolithic site Tvarožná-
Za školou. See the study of P. Škrdla et. al. Fig. 5:1. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2009

Copyright ©2009 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Ojedinele se v sondách a čtvercích vyskytly střepy kultury zvoncovitých pohárů. V ploše výzkumu se opět jednalo o níže položené (JV) části.

Představa o pohřebišti KŠK, která byla dříve doložena 5 hroby, se rozšířila o další 3 hroby (H 21–23). Byly rozmístěny nedaleko sebe a vzhledem k mělkému zahloubení porušeny pohybem těžké techniky při skrývce. Hrob H21 měl charakter SSZ–JJV orientované nepravidelně obdélné jámy (1,39 × 0,69 m, hloubka 0,18 m) a byl v něm uložen pohřeb dítěte ve skrčené poloze na levém boku (orientace J–S). Mezi nohama a S okrajem hrobové jámy stála poškozená nádoba (džbánek?). Hrob H22 byl uložen v pravidelně oválné jámě (2,20 × 0,90 m, orientace S–J) s hloubkou 0,28 m. Kostra se dochovala jen částečně (lebka a dolní končetiny) a prozrazovala původní uložení ve skrčené poloze v orientaci S–J. V zásypu byla nalezena měděná záušnice, zlomky keramiky, mazanice, 1 kus ŠI a zvířecí zub. Hrob H 23 měl nepravidelně oválný tvar (2,15 × 0,45 m) a vzhledem k mělkému zapuštění (0,16 m) byl porušen. Kvůli absenci milodarů jej řadíme ke KŠK pro jeho vztah k výše zmíněným hrobům, s nimiž tvořil nepravidelnou S–J řadu.

Miroslav Daňhel

Literatura

Paulus, M. 2007: Hulín (okr. Kroměříž), *Přehled výzkumů* 48, 362.

Paulus, M. 2008: Hulín (okr. Kroměříž), *Přehled výzkumů* 49, 297.

Resumé

Pravčice (Bez. Kroměříž), „U obrázku“, Jordanówer-, Schnurkeramik- u. Glockenbecherkultur, Äneolithikum, Siedlung, Kulturschicht, Gräberfeld, Siedlungsbegräbnis, Rettungsgrabung.

PROSTĚJOV (OKR. PROSTĚJOV)

Určická a Okružní ulice. KŠK. Hrob. Záchranný výzkum

V měsíci září 2008 byla zahájena výstavba kruhového objezdu v místě křížení ulic Určické a Okružní v jihozápadní části města Prostějova. Vzhledem k tomu, že v okolí místa došlo v minulosti několikrát k narušení hrobů slovanského pohřebiště, byly zemní práce průběžně sledovány. Dne 26. října nahlásili dělníci firmy SKANSKA prostějovskému pracovišti ÚAPP Brno, v. v. i., nález hliněné nádoby přímo ve středu budované křižovatky. Obhlídkou místa nálezu bylo zjištěno, že došlo k narušení hrobu kultury se šňůrovou keramikou (obr. 11). Ten byl následujícího dne vypreparován, zdokumentován a vyvezen. Hrobová jáma měla tvar širokého obdélníku se zaoblenými rohy. Její delší osa byla orientována ve směru JZ–SV. Pravidelný obvod hrobové jámy byl na JV straně prolomen měsícovitým výkrojem. Nelze vyloučit, že se jedná o zbytek šachty vyhloubené při recentním otevření hrobu. V ose výkroje, směrem k západu, byly nalezeny

rozmetané kosti trupu pohřbeného, a to na rozdíl od dolních končetin, které zůstaly v anatomické poloze. V pravém zásypu hrobu však nebyly stopy po šachtě identifikovány. Hrobová jáma měla rozměry 2,28 × 1,5 m a její ploché dno se nacházelo 1,3 m pod úroveň dnešního terénu. V místě výkroje jsme naměřili šířku 1,7 m. Na dně hrobové jámy ležela ve skrčené poloze kostra dospělého jedince, a to na pravém boku hlavou k JZ a obličejem k V. Podle uložení se tedy jednalo o pohřeb muže. Tomu ostatně odpovídá i výbava hrobu. Při JV stěně trupem pohřbeného stál džbán, od něj směrem k jižnímu rohu jámy pohár s otisky šňůry na hrdele a mezi ním a lebkou se nacházela skupina předmětů – kostěné dýlo, pazourková čepel a kostěný hrot. Poněkud více k SZ kamenná sekera. Jak bylo již uvedeno, kosti trupu, horních končetin a lebky tvořily skrumáž na JZ polovině dna hrobu. Na kostech nebyly pozorovány sebemenší stopy měděnky.

Obr. 11: Prostějov. Hrob. KŠK. Fig. 11: Prostějov. Skelettgrab der Schnurkeramik.

Hrob KŠK z Určické ulice v Prostějově je v pořadí již třetím hrobem z tohoto místa. Dva hroby ze stejného období byly zachyceny při stavbě domu v nedaleké Waitově ulici.

Miroslav Šmíd

Resumé

Prostějov (Bez. Prostějov). Kreisverkehrsplatz an den Určická und Okružní Strassen. Schnurkeramik. Grab. Rettungsgrabung.

PROSTĚJOV (K. Ú. ČECHOVICE U PROSTĚJOVA, OKR. PROSTĚJOV)

„Čechovsko“. KNP, KKK. Výšinné opevněné sídliště. Řez opevněním.

Výšinné eneolitické sídliště Čechovsko u Čechovic je známou archeologickou lokalitou, a to především díky obsáhlé kolekci kamenných nástrojů. Jejich množství jde do stovek kusů, dnes uložených především ve sbírkách Muzea Prostějovska v Prostějově. Antonín Gottwald, který lokalitu na přelomu 19. a 20. století objevil, hovoří o „nepatrně zvýšeném páse složeném z hlíny prostoupené přechetnými drobnými kaménky červeně vypále-